

Innspill til energimeldingen:

FANGET AV VINDMØLLER – Finn en annen vei videre!

Motvind – folkeaksjonen mot vindmøller i Birkenes er en organisasjon med omkring 450 betalende medlemmer fra Birkenes og de andre kommunene i området nord og øst for Kristiansand. Folkeaksjonen kom i stand som en reaksjon på E.ON Winds planer om å etablere et vindkraftanlegg i de mest uberørte delene av Birkenes kommune, i nedslagsfeltet til det vernede Tovdalsvassdraget.

Motvind mener vindmøller på grunn av sin slående visuelle utforming har blitt stående som et symbol på miljøvennlig energiproduksjon og den omleggingen fra fossil til fornybar energi vi blir nødt til å gjennomføre. Vi mener denne forestillingen har fanget norske politikere i en lite miljøvennlig og samfunnstjenlig vindkraftutbygging. Vi mener denne utbyggingen er preget av hastverk og manglende helhetstenkning. Vi er sikre på at våre etterkommere vil gremme seg over hva som ble gjort av formålsløs vindkraftutbygging i vår tid.

Motvind ber om at følgende momenter tas inn i energimeldingen:

1. Utbygging av vindkraftverk må bare skje etter en grundig prosess hvor man ser på den helhetlige effekten på miljø og samfunn. Vi mener dagens søknads- og konsesjonsprosess er overfladisk og ensidig. Vi mener arealenes nåværende og potensielle bidrag til økosystemtjenester i for liten grad tas hensyn til. Følgende momenter bør vektlegges sterkt og føre til at det ikke gis konsesjon:
 - a. Uforholdsmessig store arealinngrep i forhold til miljøgevinsten
 - b. Tap av verneverdier i landskap og biologisk mangfold
 - c. Tap av viktige friluftsområder, spesielt nær befolkningstette områder med forventet vekst
 - d. Tap av områders verdi som turistmål og bosted
 - e. Tap av områders kulturelle verdi, karakter og egenart, innbefattet lokalbefolkningens tap av identitet og livskvalitet.
2. Norges vassdrags- og energidirektorats Seksjon for energikonsesjon (NVE-KE) blir oppfattet som en ukritisk pådriver for vindkraftindustrien. NVE-KE har etter vår mening lagt til rette for et udemokratisk forvaltningsregime hvor lokale interesser og alminnelige menneskers mening blir skjøvet til side for utbyggernes behov. Samtidig har NVE-KEs saksbehandling ikke på noen måte tatt hensyn til det helhetlige utbyggingsbildet. Vi ber om at energimeldingen tar for seg hvordan søknads- og konsesjonsprosessen foregår og belyser hvordan denne i størst mulig grad kan oppnå

demokratisk legitimitet og ivareta helhetlige miljøhensyn. Spesielt ber vi om at meldingen behandler hvorvidt

- a. NVE-KE bør bestrebe å innta en nøytral holdning hvor både nasjonale og lokale hensyn ivaretas og være en pådriver for demokratiske og transparente prosesser
 - b. NVE-KE bør pålegges å bruke objektive konsekvensvurderinger fra tredjepart uten bindinger til vindkraftindustrien når den helhetlige miljøeffekten av utbyggingen skal vurderes
 - c. NVE-KE bør pålegges å i sterkere grad vektlegge et helhetlig perspektiv hvor alle miljømessige og sosialøkonomiske effekter av utbygging belyses, herunder momentene nevnt i punkt 1 a-e.
 - d. Olje- og energidepartementet bør, som i dag normalt være eneste ankeinstans for konsesjonsvedtak. Se dog nedenfor i punkt e)
 - e. OED og Klima- og miljødepartementet må begge delta i klagebehandlingen der det er fremmet innsigelse fra offentlige organer og når tidligere vernede områder berøres av utbygging.
3. Planleggingen av hvert enkelt vindkraftverk og den videre saksbehandlingen av konsesjonen ser i dag ut til å skje isolert, altså uten at den totale utbyggingsbelastningen på en landsdel, en region eller et landskap vurderes. Vi mener energimeldingen bør behandle om
- a. Det bør etableres en helhetlig nasjonal plan for vindkraftutbygging hvor lokal og regional belastning i størst mulig grad blir fordelt ut i fra vurderinger om hvor utbygging vil føre til minst skade og påvirkning.
 - b. Utbygging av vindkraftverk sees i sammenheng med annen arealkrevende utbygging, for eksempel i form av ledningsnett eller vannkraft innenfor et landskap eller en region, slik at ikke den totale belastningen blir for stor.
4. Vi mener det er en økonomisk, miljømessig og sosial feilsatsing når incentivordninger, forvaltningstiltak og forskning rettes inn mot landbaserte vindkraftanlegg som krever store arealinngrep. Vi mener energimeldingen bør behandle hvordan denne ressursbruken kan omdirigeres til tiltak rettet mot å effektivisere allerede utbygd kraftproduksjon og ledningsnett og senke energiforbruket. Vi mener energimeldingen må legge vekt på hvordan man i størst mulig grad kan
- a. Oppgradere og modernisere eksisterende vannkraftverk slik at produksjonen blir mest mulig kostnadseffektiv i både et økonomisk, miljømessig og sosialt perspektiv
 - b. Oppgradere og effektivisere energioverføringsnettet slik at svinnet blir minst mulig
 - c. Legge til rette for tiltak som senker Norges meningsløst høye energiforbruk
 - d. Legge til rette for forskning på og utvikling av flytende havvind. Norge har allerede betydelig kompetanse på offshoreteknologi og vi ser et stort potensial for videre utvikling av norsk industri uten ødeleggende naturinngrep.

Motvind ber om at energimeldingen fører til en betimelig dreining bort fra en symbolpolitisk vindkraftutbygging på land og legger vekt på rasjonelle, fornuftige løsninger som ivaretar miljømessige og samfunnsmessige perspektiver både i lokal og global sammenheng.

Vi mener vekten må legges på effektivisering av vannkraft og senket forbruk. Landbasert vindkraft kan bare være en løsning når inngrepene er ubetydelige og arealene i liten grad mister sin verdi for miljø og mennesker.

Med vennlig hilsen

Styret i Motvind – folkeaksjonen mot vindmøller i Birkenes, 3. desember 2015